

REMISSVAR
2024-01-15

Finansdepartementet
Fi2023/02694

Nya mervärdesskatteregler för små företag samt ändrade mervärdesskatteregler för vissa tjänster och konstverk

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det tryggt, enkelt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan.

På det hela taget ställer sig förbundet positivt till föreslagna förändringar samtidigt som vi på några punkter har alternativa förslag eller ifrågasättanden. Nedan kommenteras punktvis remissens olika förslag:

Omsättningsgränsen höjs från 80 000 kr till 120 000 kr

Givet nuvarande regelverk är det självklart positivt att gränsen höjs. Så vi tillstyrker förslaget att höja gränsen men argumenterar för en höjning i närtid på minst 400 000 kr med ett mål att Sverige inom en 10-års period ska närma sig EU:s gränsvärde på €85 000, eller 800 000 kr för marginal till valutaförändringar.

Vi menar att Sverige missar hela syftet med EU-reglerna när man väljer att ligga kvar på denna låga nivå. Sverige kan i stället välja att lägga sig närmare EU:s omsättningsgräns för undantagen momsplikt som i detta uppdaterade regelverk är 1 000 000 kr (€85.000). Motivet som anges i remissunderlaget är att man inte vill snedvrیدا konkurrensen mellan företag på olika sidor denna gräns i Sverige, ett ytterst krystat argument. Samtidigt så bortser man från den skillnad i konkurrensförutsättningar mellan svenska småföretag och motsvarande i andra EU-länder som den låga nivån i Sverige leder till.

Sveriges småföretag bär idag i allt väsentligt samma administrativa och skattemässiga bördor för sin momshantering som stora bolag vilka har helt andra möjligheter att hantera dessa. Därför borde Sverige välja att fullt ut tillämpa de lättnader som EU:s regelverk ger möjlighet till. Förslaget är sålunda baserat på ett i grunden felaktigt antagande att det skulle råda jämlik konkurrens idag mellan olika företagstyper i Sverige.

Vi anser därför att det finns starka skäl för att ändra nuvarande policy genom att förorda en betydligt högre omsättningsgräns. Det starkaste argumentet som talar för detta är att svensk ekonomi försvagats genom hög arbetslöshet och svag eller negativ tillväxt. Det finns också tydliga tecken på att Sveriges långsiktiga konkurrenskraft försvagas. I ett sådant läge måste den extremt höga beskattningsnivån ifrågasättas särskilt när vi undviker att använda de

möjligheter som EU:s lagstiftning ger och därmed väljer att småföretag ska ha sämre konkurrensförutsättningar i Sverige än i många andra EU länder.

Även efter en föreslagen höjning av nuvarande gräns för momsfrihet kommer Sverige ligga i botten i botten, det finns många länder inom EU där gränsen ligger mellan cirka €40 000 och dryga €80 000, och EU:s gräns i den uppdaterade regleringen är som sagt €85.000.

Vi menar att man med en större höjning kan åstadkomma en rad olika positiva effekter, framför allt genom påverkan på sysselsättningsgraden, inte minst dess strukturella problematik:

- Flera arbetsintensiva fåmansbolag skulle startas och med bättre överlevnadsmöjligheter.
- De allra minsta företagen skulle slippa en del krånglig administration.
- Sannolikt skulle andelen kvinnliga företagare i Sverige öka till en nivå mera i paritet med länder med mer gynnsamma småföretagarförutsättningar (tex Tyskland).
- Småskaligt svartjobbande och därmed sammanhängande brottslighet kommer att minska då det ekonomiska incitamentet minskar.
- En annan växande kategori som skulle gynnas är kombinatörer som kombinerar anställning och mindre verksamhet i samband med delningsekonomin utveckling.
- En del av de skattefaktorer som hindrar den cirkulära ekonomins utveckling skulle försvinna. Det är uppenbart att nuvarande skatteregler i vissa fall utgör ett hinder för tillväxt av en mera cirkulär ekonomi. Detta finns behandlat i en artikel i vår medlemstidning, se kopia av artikeln i bilaga nedan.

Konkreta exempel på hur detta skulle gynna de minsta företagen är:

- En snickare med enmansföretag skulle t. ex. kunna ta 600 kr i timmen mot slutkund ett helt år i stället för 750 kr vilket förbättrar möjligheten för småskaligt arbete även för familjer med lägre inkomster.
- En massör kan livnära sig utan att vara fullbelagd 40 h/vecka och därmed kunna vara verksam många flera år utan att bli utsliten.
- En småföretagare som blir sjuk har marginal att vara hemma eftersom man då kan skicka ersättare eller slipper arbeta med sjukdom i kroppen.

Vårt att kraftigt understryka i sammanhanget är att ovan nämnda förslag med hög precision angriper ett av Sveriges kardinalproblem, den höga arbetslösheten bland personer med begränsad anställningsbarhet. Mindre arbetsintensiva företag kommer påverkas i betydligt lägre omfattning eftersom man för sin verksamhet är beroende av momsbelagda inköp av produkter och tjänster.

Fler får utfärda förenklad faktura

Vi tillstyrker förslaget.

Svenska företag får möjlighet att tillämpa omsättningsgränsen i andra EU-länder samt införandet av tillhörande förfaranderegler

Vi tillstyrker förslaget med kommentaren att syftet med denna del av regelverket är att minska risken för skatteflykt och att stödja företaget hålla löpande kontroll på sin omsättning för att undvika eftertaxering. Det är bra.

Dock, mot bakgrund av att Sverige väljer väldigt lågt gränsvärde för skattebefriande omsättningen, blir den administrativa kostnaden för den kvartalsvisa redovisning som EU reglerna kräver orimligt stor och underminerar syftet med ramverket.

Vi har full förståelse för ambitionen att förenkla och harmonisera för småföretag inom unionen, men tyvärr framstår det som Sveriges val vid implementering är att man skapar halvhjärtade, komplexa regelverk till nackdel för småföretag hellre än att driva på en harmonisering av skattesystemen i medlemsländerna.

Företag i andra EU-länder får möjlighet att tillämpa omsättningsgränsen i Sverige

Vi har samma kommentarer här som i stycket ovan.

Budskapet till EU och småföretagare i andra EU länder är att i Sverige vill vi inte att de som driver de minsta företagen ska försöka livnära sig på sitt arbete i sitt lilla företag.

Övriga förslag i kapitel 6 avseende regler kring årsomsättning

De regler som skapats är säkert rimliga och motiverade utifrån behoven av vad som behöver ändras utifrån de nya förutsättningarna. Dock kan man notera att det handlar om ett komplext regelverk som är svårt att följa för flertalet mindre företag utan hjälp av rådgivare som kostar.

Ändrat beskattningsland för vissa virtuella evenemang och aktiviteter

Vi tillstyrker förslaget.

Skattesatsen är 12 procent för all försäljning av konstverk

Vi tillstyrker förslaget.

VMB

Vinstmarginalbeskattningssystemet används av småföretag i vissa sammanhang som t ex inom den cirkulära ekonomin. Systemet uppfattas som komplext och skulle kunna förenklas/förbättras.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande

Sten Lindgren
Förbundssekreterare

Den cirkulära ekonomin hämmas av vårt skattesystem

I föregående utgåva av Bra Affärer hade vi en text med rubriken "Momsreglerna hindrar recirkulation och återbruk". Artikeln ledde till nya kontakter med intresse för och synpunkter på frågan, varför vi återkommer till ämnet.

Vi kan börja med att konstatera att frågan växer i betydelse inte minst på grund av olika nya företeelser som uppstår på marknaden. Från statsmakternas sida växer också intresset, ett exempel är en nyligen tillsatt offentlig utredning, "Utredningen om Ekonomiska styrmedel för att främja

omställningen till en cirkulär ekonomi (Fi 2022:14)." Från Småföretagarnas Riksförbund har vi nyligen besvarat en enkät i anslutning till den. Hur ser då den "cirkulära marknaden" (försäljning av återbrukade produkter) ut? Det finns naturligtvis många typfall, bilden i stort är följande:

Inköpskälla	Gratis från givare eller återvinnare Inköp från konsument (utan moms och kvitto) Inköp från företag (med moms) Inköp av kompletterande tjänster eller komponenter
Förädling	Ingen förädling Utbyte av delar, renovering Inköp kompletterande tjänster
Typ av transaktion	Försäljning Förmedling
Typ av vara	Återvunna Återbrukade, eventuellt reparerade, omgjorda Begagnad vara
Kund	Konsument Företag Offentlig sektor
Skattestatus	Ideell (ej momspliktig) Ej momspliktig övrig Momspliktig

Ovanstående tabell är inte heltäckande men visar några viktiga aspekter som bland annat påverkar beskattningen. Några exempel på verksamheter som kan placeras in i tabellen är följande:

Reparation och försäljning av återvunna eller återbrukade varor som kommer gratis från återvinning eller från givare och som säljs till privatpersoner. Ett företag här är re-Compute IT. Den här typen av företag upplever att det främsta hindret är att man måste ta ut full moms, det kan ses

som att moms betalas två gånger för samma produkt. Man efterfrågar en betydligt lägre momssats. Några andra hinder kan vara att det är svårt att ta ut arbetskostnaden för hantering och reparationer, man efterlyser sänkta arbetskostnader, till exempel genom sänkta arbetsgivaravgifter. Vidare gäller att felaktigheten hos en begagnad vara bedöms enligt samma bestämmelser som för en ny vara. Begagnade varor kan från och med den 1 januari 2022 inte säljas enligt villkoren "i befintligt skick" eller med något annat liknande

allmänt förbehåll. Säljaren ska vid köptillfället specificera och informera köparen om eventuella avvikelser från det normala på varan och köparen ska godkänna dem.

En annan kategori är ideella organisationer som bedriver reparation och försäljning av återvunna eller återbrukade varor som kommer gratis från återvinning eller från givare och som säljs till privatpersoner. Ideella organisationer behöver inte ta ut moms och omfattas inte av konsumentköplagen men väl av köplagen.

En växande kategori är företag som bedriver reparation och försäljning av återvunna eller återbrukade varor som köps eller byts in och som säljs till företag och offentlig sektor. Det handlar bland annat om elektronik, mobiltelefoner och datorer. Ett exempel på företag är INREGO. Här ses inte momsen som problem, utan det är arbetsgivaravgifterna som verkar hindrande. Återbruk är väldigt arbetsintensivt och det är här den stora konkurrenssvagheten ligger mot den "linjära" ekonomin. Lägre arbetskostnader skulle leda till många nya gröna jobb inom reparation och återbruk.

En annan växande kategori är förmedling av återbrukade varor, där det finns en uppdragsgivare som betalar en avgift och där kunden är en konsument. Några exempel inom denna kategori är möbler och bröllopsklänningar. Ett exempel på företag är Bröllopsbruket.

Skattefrågor

Hantering av moms och skattesatsen på momsen är som redan nämnts en viktig fråga. Konsumentmarknaden för återvunnet och begagnat skulle gynnas av en generell sänkt moms. När det gäller småskalig verksamhet är denna momsbefriad upp till en omsättning på 80 KSEK per år. Förslag finns om

en höjning till 150 KSEK vilket skulle förenkla för mikroföretag och för myndigheterna.

Ett i vissa fall alternativt beskattningssystem är vinstmarginalbeskattning, VMB. VMB kan i vissa fall användas vid försäljning av begagnade varor. Momsen beräknas då på skillnaden mellan försäljningspriset och inköpspriset, i stället för enbart på försäljningspriset. Ett krav är att köpet av den begagnade varan ha skett från någon som inte själv haft avdragsrätt för ingående moms vid sitt inköp av varan. Vid försäljningen redovisas inte någon moms på fakturan till kunden och kunden har ingen avdragsrätt för moms i det här fallet. Vidare gäller att om säljaren debiterat moms på fakturan kan inte VMB tillämpas vid försäljningen.

I föregående nummer av Bra Affärer diskuterades momsreglernas inverkan på recirkulation och återbruk. Artikeln ledde till nya kontakter och ökad uppmärksamhet kring ämnet, särskilt med tanke på nya marknadsfenomen. Detta intresse bekräftas av en pågående offentlig utredning.

På Skatteverket finns regelverket beskrivet i detalj. VMB fungerar bra i

vissa sammanhang men upplevs i andra sammanhang som

alltför tungrott eller oförmånligt. Exempel

på det senare är:

- Vinstmarginalen ska räknas fram för varje vara för sig.

- Transportkostnad till annan fraktförare får inte räknas in i inköpspriset.

- Samma gäller reparationskostnader.

- Förlust från försäljning av en vara får inte räknas av mot vinst vid annan försäljning.

- Regelverket är komplicerat med undantag och särregler.

VMB-reglerna skulle kunna

vidareutvecklas och anpassas bättre till dagens förhållanden, några exempel:

- Idag är momsen generellt 25 procent

på allt som hanteras som vinstmarginal medan det i andra sammanhang förekommer fyra momssatser. Samma borde gälla även för VMB beroende på vilka underliggande transaktioner det handlar om.

- Vidare borde man kasta om huvudregeln och undantagsregeln som är en förenklingsregel. Med förenklingsregeln blir den administrativa sidan mycket enklare vid summering av försäljning och inköp av återbrukade artiklar under en viss period.

När det gäller förmedlingstjänster har organisationen Svenskt Näringsliv pekat på att vad som gäller för förmedlingstjänster i momslagen inte är klart definierat, något som även gäller förmedling av begagnade varor.

Sten Lindgren,
förbundssekreterare
Småföretagarnas Riksförbund

Anders Holmqvist,
Ekonomikonsulterna
i Pålvelund AB